

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2020. gada 8. aprīlī

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Jānis Neimanis un Artūrs Kučs,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 52/2020), kuru iesnieguši [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēji),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēji lūdz Satversmes tiesu atzīt 2018. gada 1. novembra likuma „Grozījumi Kredītiestāžu likumā” 25. pantu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pantam, 91. panta pirmajam teikumam, 105. panta pirmajam teikumam, kā arī 107. pantam un spēkā neesošu no (datums).

2. Ar apstrīdēto normu no Kredītiestāžu likuma tika izslēgts 153. panta 2. punkts, kas noteica, ka maksātnespējas procesa izdevumos tiek iekļauta darbiniekiem izmaksājamā darba samaksa no dienas, kad pieņemts nolēmums par kredītiestādes atzīšanu par maksātnespējīgu, līdz dienai, kad pieņemts lēmums par kredītiestādes bankrota procedūras uzsākšanu, un izmaksājami atlaišanas pabalsti.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;

- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punkts noteic, ka Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona ir tiesīga iesniegt pieteikumu Satversmes tiesai tai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēji ir tiesīgi iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajai daļai konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka viņai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkts kopsakarā ar 19.² panta sestās daļas 1. punktu prasa pieteikumā juridiski pamatot, ka ir aizskartas pieteikuma iesniedzējam Satversmē noteiktās pamattiesības.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzēji bijuši Latvijā reģistrētas kredītiestādes darbinieki. Ar pirmās instances tiesas (datums) spriedumu minētā kredītiestāde pasludināta par maksātnespējīgu. Lai nodrošinātu efektīvu maksātnespējas procesa norisi, maksātnespējas procesa administrators esot izbeidzis darba līgumus ar Pieteikuma iesniedzējiem. Tomēr atlaišanas pabalsts, kā arī atlīdzība par visu periodu, par kuru Pieteikuma iesniedzēji nav izmantojuši ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu, pilnā apmērā viņiem neesot izmaksāta.

Satversmes tiesa ir vairākkārt atzinusi, ka personas pamattiesību aizskārums ir saprotams tādējādi, ka tieši apstrīdētā norma rada pieteikuma iesniedzējam nelabvēlīgas sekas (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2016. gada 23. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2016-02-01 7. punktu*). Proti, jāpastāv tiešai saiknei starp personas pamattiesību aizskārumu un pieteikumā apstrīdēto normu (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2010. gada 18. februāra sprieduma lietā Nr. 2009-74-01 12. punktu*).

Pieteikumā norādīts, ka gadījumā, ja kredītiestāde tiktu likvidēta, tad saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 134. panta otrās daļas 2. punktu darbiniekiem izmaksājamā darba samaksa un atlaišanas pabalsti tiktu iekļauti likvidācijas izdevumos. Pēc apstrīdētās normas spēkā stāšanās kredītiestādes maksātnespējas gadījumā darbinieki sev pienākošās naudas summas var saņemt likuma „Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā” 5. pantā un Kredītiestāžu likuma 139.³ pantā noteiktajā kārtībā un apmērā. Šī iemesla dēļ Pieteikuma iesniedzējiem, iespējams, neizdošoties atgūt visas viņiem izmaksājamās naudas summas un tādēļ apstrīdētā norma neatbilstot Satversmes 1. pantam, 91. panta pirmajam teikumam kopsakarā ar 105. panta pirmo teikumu, kā arī 107. pantam.

Pieteikuma iesniedzēji savu satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu saista ar apstākli, ka pēc apstrīdētās normas pieņemšanas viņi var nesaņemt viņiem pienākošās naudas summas. Tādējādi Pieteikuma iesniedzēju norādītās tiesiskās sekas izriet nevis no apstrīdētās normas, bet gan no likuma „Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā” 5. panta un Kredītiestāžu likuma 139.³ panta, kas regulē kārtību un apmēru, kādā apmierināmi maksātnespējīgās kredītiestādes darbinieku prasījumi. Tomēr šo tiesību normu satversmība pieteikumā nav apstrīdēta. Tādējādi no pieteikuma nav gūstams apstiprinājums tam, ka tieši apstrīdētā norma rada Pieteikuma iesniedzējiem Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktā, 19.² panta pirmajā daļā un sestās daļas 1. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 4. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 52/2020).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

A. Laviņš